

Temat: Wyprawy krzyżowe.

a) Cel dydaktyczny: Przedstawienie przyczyn, przebiegu i konsekwencji wypraw krzyżowych.

b) Cel wychowawczy: Ukazanie wartości pokoju w świecie i między religiami.

Pomoce: Pismo Święte, świeca, kartki A4, długopisy, pisaki, tekst piosenki.

Treść

1. Wstęp - Modlitwa na rozpoczęcie spotkania

Animator zapala świecę i zaczyna spotkanie modlitwą:

Wzywajmy Ducha Świętego, aby otworzył nasze serca i umysły podczas tego spotkania: Duchu Święty, który oświecasz serca i umysły nasze, dodaj nam ochoty i zdolności, aby to spotkanie było dla nas pożytkiem doczesnym i wiecznym. Przez Chrystusa Pana naszego. Amen.

2. Treść właściwa

I. Widzieć

(Na początku spotkania animator proponuje krótką zabawę np. w skojarzenia, aby grupa mogła lepiej się poznać. Po wstępie przechodzi do treści właściwej konspektu.)

- Czy macie jakieś swoje ulubione i szczególne dla was miejsce na ziemi?

- Dlaczego jest ono dla was wyjątkowe?

(Padają różne miejsca np. dom itp. Po rozmowie i odpowiedziach na te dwa pytania animator czyta wykład.)

Każdy z nas ma w swoim życiu jakieś niesamowite miejsce, które ma dla niego ogromną wartość. Możemy powiedzieć, że takie miejsce jest wręcz przypomnieniem jakichś szczególnych wydarzeń jakie miały w nim miejsce. Również i chrześcijanie w ciągu swojej historii posiadali szczególne miejsca kultu, które różnią się swoim charakterem i znaczeniem od innych zabytków czy miejsc kultu innych religii. Dzisiaj przedstawię wam znaczenie Jerozolimy, miejsca szczególnego dla chrześcijan.

Jerozolima to miejsce szczególnie wyjątkowe dla wyznawców trzech różnych religii świata. Dla wyznawców judaizmu i chrześcijaństwa jest to najświętsze miejsce na ziemi. Chrześcijanie przybywali do tego miejsca, szczególnie aby odwiedzić Golgotę i Grób Pana Jezusa. Natomiast wyznawcy Mahometa, czyli islamu, uważają, że Mahomet z Jerozolimy wstąpił do nieba.

Już w tym momencie możemy zauważyć, jak wiele wyznań monoteistycznych ceniło to miejsce. Ci ostatni, czyli muzułmanie zarządzali Ziemią Świętą od 683 r. Arabowie byli bardzo tolerancyjni wobec chrześcijan i umożliwiali im kult ich świętych miejsc. Gdy Turcy Seldżuccy w 1079 r. opanowali Palestynę, sytuacja zmieniła się diametralnie. Zaczęły się prześladowania chrześcijan w Jerozolimie. Coraz większe represje i stanowczość nowych oprawców bardzo mocno oddziaływały na życie religijne tego miasta. Z czasem uniemożliwiło to pielgrzymki do grobu Bożego i miejsc kultu. Wydarzenia te zapoczątkowały kilkuset letni okres walk o odzyskanie Jerozolimy.

Papież Urban II w 1095 r. na synodzie w Clermont wezwał wszystkich chrześcijan do walki z arabami w Jerozolimie. W zamian za podjęcie wyzwolenia tego miasta obiecał liczne przywileje, takie jak łupy oraz obietnice błogosławieństwa i łaski Bożej dla walczących. Ogłosił on także odpuszczenie grzechów dla wszystkich, którzy zginą w wyprawach o wyzwolenie Jerozolimy. Hasłem przewodnim walczących rycerzy i ludzi z uboższych stanów było zdanie "Bóg tak chce".

Już w 1096 r. po ogłoszeniu krucjaty wyruszyła pierwsza wyprawa krzyżowa. Rycerze na swoich płaszczach mieli czerwone krzyże, stąd nazwa krucjaty. Walczących zaś nazywano krzyżowcami. Dotarła ona po 3 latach do Jerozolimy i w 1099 roku, po 40 dniowym oblężeniu walczący zdobyli Jerozolimę oraz utworzyli w Palestynie Królestwo Jerozolimskie, a także kilka małych państw.

Muzułmanie oczywiście nie pogodzili się z wynikiem pierwszej krucjaty i usiłowali opanować zajęte przez chrześcijan tereny. Muzułmanie stopniowo wypierali chrześcijan z terytorium, które uważali za swoją własność. Sułtan Saladyn w 1187 roku zdobył Jerozolimę. Ostatnim miastem, którego bronili

chrześcijanie, była Akka. Miasto upadło w 1295 roku i ta data jest uważana za koniec wypraw krzyżowych.

Wyprawy krzyżowe trwały od 1096 roku Aż do 1295. Daje nam to aż 200 lat krucjat, które wyruszały, aby wyzwolić Ziemię Świętą. Łącznie zorganizowano 7 wypraw krzyżowych i wiele mniejszych wypraw.

Udział w walce o Jerozolimę brali głównie rycerze, ale też ludzie innych stanów. Znacząca większość tych wypraw była źle przygotowana, ponieważ biorący w niej udział nawet nie docierali do Jerozolimy. Z czasem wyprawy te stały się bardziej wyprawami politycznymi niż religijnymi. Czwarta krucjata nie dotarła do Jerozolimy. Rycerze tej krucjaty za namową władcy weneckiego zaatakowali Bizancjum, zdobyli i złupili Konstantynopol i utworzyli cesarstwo łacińskie. Może nam się wydawać, że ta wyprawa była sukcesem, natomiast była to wielka porażka, której skutki odczuwamy aż do dzisiaj.

Jak mogliśmy zauważyć bogata historia wypraw krzyżowych pokazuje nam niesamowite oblicze Kościoła średniowiecznego. Walka o swoje dobra i przekonania oraz miejsca kultu przyniosła skutki pozytywne jak i negatywne.

Do pozytywnych skutków tych wypraw możemy zaliczyć m. in.:

- Europejczycy poznali wiele nowych kultur.
- Wzrósł autorytet papieża.
- Rozwój handlu i żeglarstwa.
- Powstały trzy wielkie zakony które odegrały ważną rolę w historii Europy (Joannici, Krzyżacy i Templariusze).
- Rozkwit ruchu chrześcijańskiego.
- Znaczne powiększenie majątku kościoła.
- Rozwój nauki i kultury.

Natomiast negatywne skutki są następujące:

- Pogłębienie wrogości między chrześcijanami a muzułmanami.
- Śmierć tysięcy ludzi.
- Osłabienie cesarstwa Bizantyjskiego oraz zniszczenia w miastach.
- Nasilił się fanatyzm religijny oraz nienawiść do pogan i innowierców.

Podczas wypraw krzyżowych w Jerozolimie utworzono zakony, które zajmowały się opieką nad pielgrzymami i walczyły z muzułmanami. Prowadziły one domy dla pielgrzymów, które nazywały się szpitalami. Założonymi w tym czasie zgromadzeniami zakonnymi byli m. in. Joannici, Krzyżacy i Templariusze. Kiedy upadło Królestwo Jerozolimskie, zgromadzenia te z Jerozolimy dotarły do Europy. Joannici osiedlili się na Malcie i do dziś znani są jako Zakon Maltański. Krzyżacy utworzyli swoje państwa na terenie Pomorza Bałtyckiego. A Zakon Templariuszy został rozwiązany w 1312 r.

II. Osądzić

Rozważając Słowo Boże zastanówmy się nad sensem prawdziwego pokoju i wiary, której nie można narzucać drugiemu człowiekowi siłą:

J 16, 33

„To wam powiedziałem, abyście pokój we Mnie mieli. Na świecie doznacie ucisku, ale miejcie odwagę: Jam zwyciężył świat.”

- Jakże przesłanie ma dla nas Jezus? (Mówi, że to w Nim jest prawdziwy pokój, który on sam daje, mówi też abyśmy się nie bali prześladowań, bo to On zwyciężył świat)

- Co mówi nam ten fragment o pokoju? (Nie ma innego pokoju oprócz tego, który pochodzi od Boga, On sam jest pokojem wśród ucisku tego świata.)

Ps 34, 15

„Odstąp od złego, czyn dobro; szukaj pokoju, idź za nim!”

- Od czego trzeba zacząć, aby czynić dobro i świadczyć o pokoju? (Trzeba nam odrzucić zło, czyli grzech)

- Czy łatwo jest szukać pokoju i trwać w nim pośród zła na tym świecie? (Jest to trudne, ale szukając pokoju i trwając w miłości Boga, możemy czynić dobro dla świata i nieść mu pokój)

Mt 5, 9

„Błogosławieni, którzy wprowadzają pokój, albowiem oni będą nazwani synami Bożymi.”

- Jak ewangelista określa ludzi, którzy troszczą się o pokój? (Mówi że są oni błogosławieni czyli święci i będą nazywani synami Boga)

- W jakich sytuacjach ja mogę zaprowadzać pokój Pana? (W codzienności, trudnych relacjach, itp.)

J 18, 10-11

„Wówczas Szymon Piotr, mając przy sobie miecz, dobył go, uderzył sługę arcykapłana i odciął mu prawe ucho. A słudze było na imię Malchos. Na to rzekł Jezus do Piotra: Schowaj miecz do pochwy. Czyż nie mam pić kielicha, który Mi podał Ojciec?”

- Jaką postawę przyjął Piotr w momencie pojmania Jezusa? (Dobył miecza i zaatakował sługę Malchosa czyniąc mu krzywdę. Jezus uzdrawia jego ucho)

- Czy jako chrześcijanie mamy być porywczy i brutalni wobec bliźnich, czy raczej posłuszni i poddani woli Ojca jak Jezus? (Wobec prześladowań i wydarzeń, które są dla nas trudne mamy przyjmować postawę Jezusa, aby tak jak On dążyć do Nieba i kochać wszystkich ludzi. Nawet tych, którzy nam źle czynią)

Jk 3, 18

„Owoc zaś sprawiedliwości sięją w pokoju ci, którzy zaprowadzają pokój.”

- Owoc to coś to wzrasta i przynosi jakiś efekt lub oczekiwany skutek. Czy jestem gotowy aby przyjąć pokój Boga by wzrastać w nim i nieść go bliźnim? (Tutaj można porozmawiać z uczestnikami na postawione pytanie i wyciągnąć wnioski z wypowiedzi, które padną)

Ef 4, 3

„Usiłujcie zachować jedność Ducha dzięki więzi, jaką jest pokój.”

- Czy w moich relacjach z bliskimi, przyjaciółmi lub rówieśnikami kieruję się dążeniem do zgody i pokoju czy zawsze stawiam swoje zdanie i przekonania ponad innych ludzi? (Chwila rozmowy.)

- Czy mam relacje, w których brak pokoju i zrozumienia drugiej osoby doprowadził do rozpadu tej więzi? (Uczestnicy dzielą się doświadczeniami. Animator mówi jak można w takich sytuacjach się zachować np. spróbować porozmawiać lub modlić się za skrzywdzoną osobę.)

Kor 14, 33

„Bóg bowiem nie jest Bogiem zamieszania, lecz pokoju.”

- Czy znam Boga, który daje pokój? (Jeśli tak to dobrze. Jeśli nie to co stworzyło we mnie dany obraz Boga.)

- Gdzie doświadczam Bożego pokoju w moim życiu? (Np. gdy jest mi ciężko, gdy czuję się kochany, gdy czuję się bezpiecznie.)

III. Działać

Poznaliśmy już historię i cel wypraw krzyżowych oraz rozważaliśmy o pokoju w odniesieniu do Pisma Świętego. Zauważyliśmy że brak pokoju i zgody między ludźmi jest czymś co pochodzi od szatana. Aby przeciwstawić się złu musimy mieć konkretne postanowienia i wskazówki jak z nim walczyć. Teraz więc musimy wdrożyć w życie nasze postanowienia i idee, o których rozmawialiśmy.

(Metoda aktywizacji: Burza mózgów dla introwertyków. Czas 10 minut)

Animator rozdaje kartki A4, rozdziela uczestników na kilka grup i zadaje im pytanie:

- W jakich sytuacjach możecie świadczyć o Bożym pokoju w waszej codzienności?

(Analizujemy wspólnie hasła zapisane na kartkach i o nich rozmawiamy)

Później można zaśpiewać piosenkę spotkania i zakończyć spotkanie modlitwą podaną niżej.

3. Hasło spotkania

Pokój Pański niech zawsze będzie z wami

4. Piosenka spotkania

Posłani w pokoju Chrystusa

5. Zadanie apostoelskie

Wykonaj jeden dobry uczynek w ciągu tego tygodnia, który pomoże szerzyć pokój na świecie

6. Modlitwa na zakończenie

Animator odmawia modlitwę Jana Pawła II o dar pokoju:

„Z Maryją, Matką Jezusa i naszą, błagamy Cię, przemów do serc ludzi odpowiedzialnych za losy narodów. Zniszcz logikę odwetów i zemsty, a poddaj przez Ducha Świętego nowe rozwiązania wielkoduszne i szlachetne, w dialogu i cierpliwym wyczekiwaniu – bardziej owocne niż gwałtowne działania wojenne.

Ojczy, obdarz nasze czasy dniami pokoju. Niech już nie będzie więcej wojny. Amen.”

